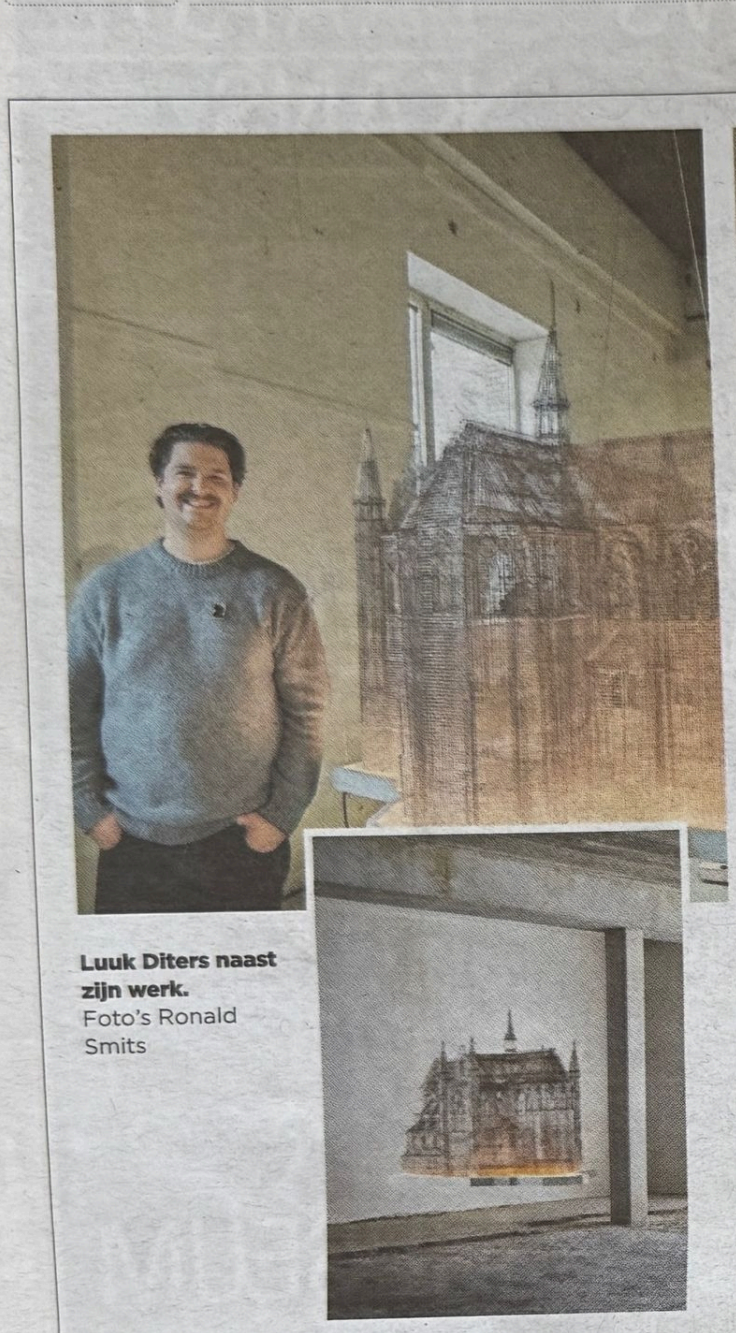

Luuk Diters naast zijn werk. Foto's Ronald Smits

Mattie van Bergen voor haar werk. Foto's Sarah Wong

Miranda Axelsson naast haar werk. Foto's Sarah Wong

KUNST

Vergeet niet hoe vergankelijk alles is, is de boodschap van deze drie jonge makers

Drie deelnemers van kunstbeurs Object houden zich bezig met eindigheid.

Dit weekend vindt in de voormalige Centrale Bibliotheek van Rotterdam *Object* plaats, een beurs die draait om design, mode, architectuur en kunst. Meer dan honderdvijftig ontwerpers en kunstenaars tonen hun werk op vijf verdiepingen, waar eerder boekenkasten stonden. *De Volkskrant* sprak drie makers die voor het eerst deelnemen aan de beurs. Opmerkelijk genoeg houden de twintigers zich bezig met eindigheid, van zowel mensen als gebouwen.

Miranda Axelsson (27) belicht in haar werk de relatie tussen het tijdelijke en het tijdloze in het menselijk leven. De Zweedse kunstenaar specialiseert zich in keramiek- en beeldhouwkunst. 'Klei verandert door het stookproces in iets dat bijna steenachtig is, en mij eeuwen zal overleven', legt Axelsson uit. Keramieken voorwerpen maken is voor haar een manier om sterfelijkheid een kort moment te veranderen in iets tastbaars, dat blijft voortbestaan maar daarna weer verdwijnt.

Een belangrijke inspiratiebron voor haar kunst zijn zeedieren, zoals zeeslakken, koralen en schelpen. 'Tijdens het maken van een object verdwijn ik vaak in een repetitief patroon, wat ook is terug te zien in de stekels of decoraties op mijn werk', gebaart Axelsson, die afgelopen jaar afstudeerde aan de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam. 'Het is voor mij essentieel dat de voorwerpen tastbaar zijn, en mensen de drang voelen ze aan te raken.' Axelsson vertelt dat dat bij sommige werken is toegestaan, omdat keramiek niet snel wordt aangetast door mensenhanden.

Naast de waterwereld als inspiratiebron speelt de ecologische dimensie van materialen een belangrijke rol in haar sculpturen. Ze blikt terug: 'Een tijd geleden heb ik samen met collega's klei verzameld in de omgeving van Amsterdam. Nadat we daarmee een groot beeld hadden gemaakt, plaatsten we het weer buiten, waar het was overgeleverd aan de elementen. Het beeld droogde in de zon, en is vervolgens door de regen gesmolten en verdwenen in de grond. Die verbondenheid met de aarde en het gebruik van vergankelijke grondstoffen wil ik verder onderzoeken.'

Tijdens zijn stageperiode in Rotterdam ontdekte Luuk Diters (27) een lijst die na het bombardement van de oude binnenstad door de gemeente was opgesteld; een verzameling van 144 gebouwen die nog te redden was van de sloop. 'Behalve een handvol uitzonderingen, zoals het hoofdpostkantoor of het gemeentehuis, is het merendeel daarvan nooit gerestaureerd en verdwenen uit het stadsbeeld', vertelt Diters, die vorig jaar zijn opleiding afrondde aan de Design Academy in Eindhoven.

De lijst is niet meer terug te vinden, maar op basis van eigen fotoonderzoek verzamelde hij informatie over gebouwen die nog deels overeind stonden en geschikt waren voor restauratie. Nu gebruikt de kunstenaar meters gaas om de oude stad weer tot leven te wekken, door het bouwen van driedimensionale maquettes. Kleine stukjes metaal verweven zich tot werken die de geest van de verwoeste gebouwen laten zien.

Sterfelijkheid houdt Mattie van Bergen veel bezig, door het overlijden van haar moeder toen ze 3 was

Diters focust zich door het maken van zijn kunst hoofdzakelijk op het effect dat de verwoesting van de stad op de inwoners heeft gehad. 'Ik kan me heel goed voorstellen dat mensen zich thuisloos voelden na het bombardement op Rotterdam. Delen van hun leven werden weggevaagd, de kroeg waar ze met vrienden een biertje dronken, de steeg waar ze de liefde van hun leven voor het eerst zoenden', mijmert Diters.

Hij is van mening dat je het verleden niet moet vergeten bij het bedenken van nieuwe dingen: 'Want juist de ervaringen die mensen opdoen in een bepaalde omgeving, zoals een gebouw, zijn de reden dat ze zich thuis voelen in een vergankelijke wereld.'

In haar collectie *Aan-denken* stelt Mattie van Bergen (26) het herdenken van geliefden centraal. Sterfelijkheid is een thema dat haar veel bezighoudt, door het overlijden van haar moeder toen ze 3 jaar oud was. 'Mijn drijfveer is altijd geweest om door mijn kunst het rouwproces zichtbaar te maken, en te verwerken. Niet alleen voor mezelf, maar ook voor anderen', vertelt Van Bergen, die recent afstudeerde aan de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht.

Inspiratie voor de herdenkingsobjecten, gemaakt van gips en fotomateriaal, deed ze op in de Griekse stad Rhodos. 'In elk dorpje waar ik kom bezoek ik begraafplaatsen, en die specifieke is me altijd bijgebleven', legt de kunstenaar uit. Een jaar voor haar verblijf in Griekenland kreeg Van Bergen te horen dat de plek waar haar moeder lag begraven, werd herbestemd door de gemeente. Kort daarna is het graf geruimd.

In Rhodos hoorde ze van dorpsbewoners dat ook de begraafplaats die ze bijna elke dag bezocht, zou worden geruimd. 'Ik verbond het sluiten van de begraafplaats in mijn hoofd snel aan het geruimde graf van mijn moeder. Daarna heb ik ontelbaar veel foto's gemaakt. Vooral van de kunstbloemen naast de Griekse graven, die door de dorpsbewoners met veel zorg werden neergezet', vertelt Van Bergen.

De foto's gebruikte ze in haar kunstobjecten, die een alternatief aandenken vormen naast een graf of urn. 'Dragers van herinneringen kunnen begraafplaatsen zijn, maar ook kunst, of mensen', legt Van Bergen uit. Van kinds af aan is ze doordrongen van de zoektocht naar het zichtbaar maken van herinneringen. Van Bergen hoopt dat ze met haar kunst bijdraagt aan die nieuwe en menselijke blik op herdenking: 'Een gegraveerd hartje van plexiglas bestellen als vorm van rouw is eenvoudig, maar een geliefde herdenken kan ook huiselijker en minder afstandelijk.'

Thirza Sonneveld

Object vindt plaats van 6/2 tot 8/2, in de voormalige Centrale Bibliotheek in Rotterdam.